

Scenariusz nr 1 – lekcja wychowawcza/katecheza

(szkoła podstawowa, kl. 6-8)

Temat lekcji: „Kochać znaczy chcieć dla kogoś dobra”. Społeczna Krucjata Miłości.

Cele lekcji:

Po skończonych zajęciach uczeń:

I. WIEDZA

- ma pogłębioną wiedzę na temat miłości, jej istoty, form praktykowania w życiu codziennym;
- zna działania budujące miłość międzyludzką i jej przeciwne;
- zna teksty Stefana kard. Wyszyńskiego: *ABC Społecznej Krucjaty Miłości*, jeden z cytatów z jego rozważań o miłości; niektóre cytaty dotyczące miłości zawarte w *Biblii*;

II. UMIEJĘTNOŚCI

- nazywa cechy ludzkie na podstawie zachowań;
- ćwiczy umiejętność kształtowania relacji międzyludzkich opartych na miłości (dialog, scenka z wykorzystaniem zasad miłości społecznej proponowanych przez S. kard. Wyszyńskiego),
- wdraża w sytuacje życia codziennego zdolność rozróżniania zachowań zgodnych i niezgodnych z miłością.

III. POSTAWY

- wzbudza w sobie uczucia empatii i wrażliwości wobec innych;
- uświadamia sobie wartość miłości, ale także wielkość trudu koniecznego do jej zaistnienia;
- kształtuje w sobie postawę nacechowaną bezinteresownością, wolną od egoizmu.

Czas pracy: 1-2 godz.

Formy pracy: indywidualna, zbiorowa, praca w grupach.

Metody pracy: „burza mózgów”, pogadanka, praca z tekstem, drama, dyskusja, mapa mentalna, plansza, ćwiczenia.

Materiały i środki dydaktyczne:

1. Stefan kard. Wyszyński, *ABC Społecznej Krucjaty Miłości* (załącznik nr 2a) oraz cytat z książki *Miłość na co dzień*, Warszawa 2001, s.144 (plansza *Miłość* wg kard. Wyszyńskiego – załącznik nr 5).
2. Teresa Tyszkiewicz, *Społeczna Krucjata Miłości*, „Miłujcie się!” nr 4/2001, 5/2001 (jako wprowadzenie do zajęć, fragmenty do wykorzystania dla nauczyciela).
3. Cytaty z *Biblii* – ćwiczenia (załącznik nr 4).
4. Ćwiczenia do tekstu *ABC Społecznej Krucjaty Miłości* (załącznik nr 2b).
5. Plansze: *Miłość* (do „burzy mózgów”, załącznik nr 1), *Kochaj* (mapa mentalna, załącznik nr 3).

Przebieg lekcji

I. Wprowadzenie:

1. Miłość – „burza mózgów” (zał. nr 1).
2. Pogadanka na temat miłości. Uświadomienie uczniom, że prawdziwa miłość jest dla człowieka doświadczeniem transcendentnym, a jej źródłem jest sam Bóg. Dlatego dla chrześcijan miłość definiuje wiara chrześcijańska, nie zatrzymując się tylko na sferze uczuć, ale na decyzjach człowieka jako istoty społecznej.

Wykorzystanie definicji miłości wg św. Tomasza z Akwinu: „Kochać znaczy chcieć dla kogoś dobra” (*KKK 1766*) oraz definicji „dobra” ze *Słownika języka polskiego*:

- DOBRO:
- 1) «to, co oceniane jest jako pożyteczne, wartościowe, zgodne z nakazami etyki»
  - 2) «czyjaś dobroć»
  - 3) «pomyślność, pożytek».

II. Tok lekcji:

1. Odczytanie tekstu *ABC Społecznej Krucjaty Miłości* S. kard. Wyszyńskiego i wprowadzenie do tekstu (poniżej do wykorzystania dla nauczyciela).

Ideę Społecznej Krucjaty Miłości S. kardynał Wyszyński zaczerpnął od kardynała Augusta Hlonda. W okresie międzywojennym powołał on Radę Społeczną przy Prymasie Polski, do której należał wtedy jako ksiądz Stefan Wyszyński. Później już jako Prymas Polski, osobiście zmagął się z systemem komunistycznym:

- 1) Prowadząc Kościół w Polsce w tych trudnych warunkach troszczył się o odnowę religijną i moralną narodu (Śluby Jasnogórskie w 1956r., przygotowanie do Tysiąclecia Chrztu Polski poprzez 9-letnią Nowennę, peregrynacja Obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej po wszystkich parafiach Polski, Millenium Chrztu Polski w 1966r., Akt Oddania Polski w macierzyńską niewolę Maryi 1966r.). Dawał ludziom nadzieję, pokazywał, że nawet w systemie komunistycznym chrześcijanin może żyć duchem Ewangelii.
- 2) Pragnął wlać w serca ludzi nowego ducha, wprowadzać w życie ducha Soboru Watykańskiego II (1962-1965 – czasu gorących modlitw i głębokiego zaangażowania religijnego) i wskazywał, jak należy żyć miłością Boga i bliźniego na co dzień. Po tym i innych wspomnianych wydarzeniach w życiu religijnym narodu polskiego należało wielkie postanowienia wprowadzić w czyn. W tej atmosferze zrodziła się myśl Społecznej Krucjaty Miłości.
- 3) W Wielkim Poście 1967 r. S. kard. Wyszyński wydał list pasterski *Społeczna Krucjata Miłości*, w którym wyraził pragnienie, aby społeczeństwo podejmowało walkę z otaczającym złem poprzez przemianę swoich serc. Program Krucjaty miał dać możliwość działania każdemu człowiekowi według jego możliwości.
- 4) List o Społecznej Krucjacie Miłości nie miał szans, aby dotrzeć szybko do milionów Polaków, do których był adresowany. Większość dziedzin życia była kontrolowana przez państwo komunistyczne. Na uroczystość Chrystusa Króla w 1969 r. Prymas ogłosił kolejny list pasterski, wracający do przesłania krucjaty: *Społeczna Krucjata Miłości jako krucjata dobrego słowa*, a w maju 1972 r., widząc potrzebę pewnej syntezy idei, aby ją przybliżyć ludziom, zredagował *ABC Społecznej Krucjaty Miłości*. Prymas ujął swoje myśli w 10 zdań, które łatwo przekazać dalej. Wezwanie do bezwzględnego szanowania drugiego człowieka i posłuszeństwa przykazaniu miłości jest ciągle aktualne (źródło: Teresa Tyszkiewicz, *Społeczna Krucjata Miłości*, „Miłujcie się!” nr 4/2001, 5/2001).

2. Praca indywidualna uczniów. W podanym tekście *ABC Społecznej Krucjaty Miłości* uczniowie odpowiednio podkreślają wyrażenia zawierające czasowniki, które wskazują na działania: a) pozytywne, budujące miłość, np. *mów życzliwie*; b) ostrzegające przed przeciwnymi miłości, np. *nie mów źle* (Ćwiczenia, zał. nr 2b).

3. Praca w grupach. W nawiązaniu do poprzedniego ćwiczenia wykonanie planszy obrazującej miłość. Wykorzystując tekst Krucjaty w jednej kolumnie uczniowie zapisują czyny świadczące o miłości, a w drugiej o jej braku. Można wykorzystać planszę *Kochaj* – zał. nr 3).

4. Praca indywidualna, odczytanie wyników i wspólne ustalenie rozwiązań. W pustych liniijkach pod poszczególnymi punktami tekstu *ABC Społecznej Krucjaty Miłości* S. kard. Wyszyńskiego uczniowie wpisują cechy osoby kochającej odpowiednie do danego punktu (Ćwiczenia, zał. nr 2b).

5. Projektowanie scenki (drama) z wykorzystaniem jednego z punktów *ABC Społecznej Krucjaty Miłości*. Scenka powinna przedstawiać sytuację z życia codziennego, która zostanie rozwiązana według wskazań Prymasa Tysiąclecia zawartych w tekście krucjaty (Ćwiczenia, zał. nr 2b).

III. Podsumowanie.

6. Co to znaczy „kochać”? Jak przejawia się miłość w codziennym życiu? – dyskusja. Na koniec odczytanie słów Kard. Wyszyńskiego o miłości z książki *Miłość na co dzień* (zał. nr 5).

7. Praca domowa. Ćwiczenie (zał. nr 4): W kolumnie tabeli podano cytaty z „Pisma Świętego”. Należy przyporządkować do nich odpowiednie punkty *ABC Społecznej Krucjaty Miłości* Kard. Wyszyńskiego, wpisując ich treść w sąsiedniej kolumnie.

Oprac. Małgorzata Wojewoda